«**Рассмотрено»**	**«Согласовано»**	**«Утверждено»**
Руководитель ШМО	Заместитель директора по УР	Директор
МБОУ «Шадчинская СОШ»	МБОУ «Шадчинская СОШ»	МБОУ «Шадчинская СОШ»
________Сазаева С.В..	________ Шрыкова Г.Р.	________ Садыков Л.М.
Протокол №1	«16» августа 2021 г.	Приказ № 36
от «13» августа 2021г.		от «16» августа 2021 г.

2.2.2.3

Приложение
к ООП НОО, утвержденной приказом
директора МБОУ «Шадчинская СОШ»
№ 36 от 16 августа 2021 г.

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Муниципаль бюджет гомуми белеем учреждениесе
«Шәдче урта гомуми белем мәктәбе”
1-4 нче сыйныфлары өчен
ТУГАН ТЕЛ(ТАТАР) ФӘНЕ БУЕНЧА
эш программасы

Төзүчеләр: Сазаева Светлана Викторовна
Сафина Гүзания Назиряновна
Самигуллина Гөлзада Галимхановна
башлангыч сыйныф укытучылары

Педагогик киңәшмә утырышында каралды
Беркетмә№ 1 16 нчы август 2021-нче ел.

Гамәлгә ашыру вакыты - 4 ел.

Предметные результаты по предмету родной язык (татарский) отражают:

1) воспитание ценностного отношения к родному языку как хранителю культуры, включение в культурно-языковое поле своего народа, формирование первоначальных представлений о единстве и многообразии языкового и культурного пространства России, о языке как основе национального самосознания;

2) обогащение активного и потенциального словарного запаса, развитие у обучающихся культуры владения родным языком в соответствии с нормами устной и письменной речи, правилами речевого этикета;

3) формирование первоначальных научных знаний о родном языке как системе и как развивающемся явлении, о его уровнях и единицах, о закономерностях его функционирования, освоение основных единиц и грамматических категорий родного языка, формирование позитивного отношения к правильной устной и письменной родной речи как показателям общей культуры и гражданской позиции человека;

4) овладение первоначальными умениями ориентироваться в целях, задачах, средствах и условиях общения, формирование базовых навыков выбора адекватных языковых средств для успешного решения коммуникативных задач;

5) овладение учебными действиями с языковыми единицами и умение использовать знания для решения познавательных, практических и коммуникативных задач.

1 сыйныфта көтелгән нәтиҗәләр

Предмет нәтиҗәләре:

татар телендәге барлык аваз һәм хәрефләрне гамәли таный белергә,
аваз белән хәрефнең төп аермасын (авазны әйтәбез, ишетәбез, авазлардан сүзләр төзеп сөйлибез; хәрефне күрәбез, таныйбыз, сүзләр төзеп укыйбыз, язабыз) практик аңлауга ирешергә тиеш.
сүзләрне авазларга таркату, авазларны сүздәге тәртиптә әйтү;
сузык һәм тартык авазларны һәм аларның хәрефләрен аерып таный белү;
сүздән тыш та калын һәм нечкә сузыкларны дөрес әйтү;
сузык аваз һәм аларның хәрефләренә карап, калын һәм нечкә әйтелгән сүзләрне тану; сүзләрне иҗекләргә бүлү;
җөмләләрне сүзләргә таркату;
баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча язу;
басма, язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп язу;
әйтелеше белән язылышы туры килгән сүзләрне, шундый сүзләрдән төзелгән 3—5 сүзле җөмләләрне ишетеп дөрес язу;
җөмләнең беренче сүзен баш хәреф белән башлап, җөмлә беткәч, нокта куеп язу;
телдән 4—5 җөмләле кечкенә хикәяләр төзү;
сыйныфта телдән җыр, шигъри куплетлар, мәзәк, әкиятләр уйлап чыгаручыларны хуплау.

Метапредмет нәтиҗәләре

- максатка ирешүдә үҗәтлек, авырлыкны җиңүгә әзер булу;
- авырлыкларны чишү ысулларын эзләүгә ихтыяҗ формалаштыру;
- план төзү һәм гамәлләр тәртибен ачыклау;
- ирешеләчәк нәтиҗәне алдан күрү;
- проблеманы чишүдә берничә вариант табу,аларны кулланып карау;
- үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү, уңышлылыгына бәя бирү;
- кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу;
- эшчәнлек барышын һәм нәтиҗәләрен тикшереп һәм бәяләп бару;
- сызым, схема, таблица, шартлы рәсем, план, күчерү,үзгәртү, төзү;
- охшашлык һәм аермалыкларны аеру, чагыштыру;
- бербөтенне өлешләргә бүлү;
- аерып алынган нигез буенча объектларны тәртипкә салу;
- нәтиҗә чыгару;
- охшашлыклар урнаштыру;
- проблеманы кыска һәм ачык итеп әйтү;
- проблеманы чишү алымнарын хезмәттәшлектә табу;
-укытучы, туганнар, әти-әниләр белән хезмәттәшлекне планлаштыру – катнашучыларның максатларын, вазифаларын үзара аралашу ысулларын билгеләү;
-дискуссиядә катнашу, сораулар формалаштыру, җитмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белү;
- проблеманы ачу, аны тормышка ашыру, үзара килешүгә ирешү;
- эшлекле партнерлы аралашу, төркемдә үзара ярдәм итешү.

Шәхескә кагылышлы нәтиҗәләр

- үз илең, халкың һәм тарихың белән горурлану хисләре формалаштыру;
- һөнәрләр дөньясы белән танышу;
- җәмәгать урыннарында, мәктәптә үз-үзеңне тотуның әхлакый кагыйдәләрен үзләштерү;
- аңлы рәвештә рефлексив үзбәя формалаштыру;
- уку эшчәнлеге һәм аның мотивлары арасында элемтә урнаштыру

2 сыйныфта планлаштырылган предмет нәтиҗәләре

Укучы өйрәнәчәк:

– аваз һәм хәрефләрне аера;
– ана теленең авазларын һәм хәрефләрен, аларның әйтелеш һәм язылыш үзенчелекләрен аңлый, авазларга характеристика бирә ала;
– хәрефләрнең алфавитта урнашу тәртибен һәм, кирәкле мәгълүматны табу өчен, алфавитны куллана ала;
– тамырдаш сүзләрне һәм сүз формаларын аерырга;
– сүзнең тамыр һәм кушымчаларын (аффиксларын) табарга өйрәнә
– мәгънәсе ачыклану таләп ителә торган сүзләрне табарга;
– текст буенча сүзләрнең мәгънәсен аера яисә аны аңлатмалы сүзлек ярдәмендә ачыкларга өйрәнә;
– җөмлә, сүзтезмә һәм сүзләрне аерырга;
– сораулар ярдәмендә сүзтезмә һәм җөмләләрдәге сүзләр арасындагы бәйләнешне табарга;
– җөмләнең әйтү максаты буенча төрен аерырга;
– җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләрен билгеләргә;
– тиңдәш кисәкле һәм тойгылы җөмләләрне интонациясе буенча билгеләргә өйрәнә.
– дөрес язылыш кагыйдәләрен өйрәнгән күләмдә кулланырга;
– сүзләрнең дөрес язылышын орфографик сүзлек буенча ачыкларга
– үзе төзегән һәм тәкъдим ителгән текстны тикшерергә, орфографик һәм пунктуацион хаталарны табарга һәм төзәтергә өйрәнә.
– аралашу даирәсенә карап, тиешле сүзләрне сайларга;

– көндәлек аралашуга бәйле татарча сөйләм әдәбе формаларын дөрес кулланырга;
– аралашу ситуациясен исәпкә алып, текстка карата үз мөнәсәбәтен белдерергә һәм аның дөреслеген дәлилләргә;
– текстка исем бирергә;
– укылган яки тыңлаган текстның планын төзергә;

Укучылар укырга мөмкинлек алачак:

– үз сөйләмендә татар әдәби тел нормаларын саклый һәм әңгәмәдәшенең сөйләмендә бу нормаларның дәреслектә бирелгән материал күләмендә үтәлүен бәяли;
– укучы тәкъдим ителгән исемнең эчтәлегенә туры килгән текст төзү, бирелгән текстның эчтәлеген тулысынча яки сайлап сөйләү, сөйләмнең сурәтләү, хикәяләү, фикер йөртү кебек төрләрен кулланып, билгеле бер тема буенча телдән хикәя төзү
– хаталы текстларга төзәтмә кертү, төрле төрдәге изложение яки сочинение язганда, эшне эзлекле алып бару, аны тикшерү һәм бирелгән үрнәк белән чагыштыру

Метапредмет нәтиҗәләр

-максатка ирешүдә үҗәтлек, авырлыкны җиңүгә әзер булу, авырлыкларны чишү ысулларын эзләүгә ихтыяҗ формалаштырга;
- ирешеләчәк нәтиҗәне алдан күрергә;
- проблеманы чишүдә берничә вариант табарга, аларны кулланып карарга;
- үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләргә, уңышлылыгына бәя бирергә;
- кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылырга;

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачак:
- укытучы белән хезмәттәшлектә итәргә;
- уку хезмәттәшлегендә танып белү инициативасы күрсәтергә;
-укытучы тарафыннан билгеләнгән эш-гамәлне мөстәкыйль рәвештә яңа уку материалында исәпкә алырга;
-эш-гамәлләрнең дөрес үтәлешен мөстәкыйль рәвештә бәяләргә һәм тиешле төзәтмәләр кертергә.
- эшчәнлек барышын һәм нәтиҗәләрен тикшереп һәм бәяләп барырга;
- охшашлык һәм аермалыкларны аерырга, чагыштырырга;
- аерып алынган нигез буенча объектларны тәртипкә салырга;

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачак:
- нәтиҗә чыгарырга;
- охшашлыклар урнаштырырга;
- проблеманы кыска һәм ачык итеп әйтергә;
- проблеманы чишү алымнарын хезмәттәшлектә табарга.
- укытучы, туганнар, әти-әниләр белән хезмәттәшлекне планлаштыру – катнашучыларның максатларын, вазифаларын үзара аралашу ысулларын билгеләргә;
- сораулар формалаштырырга, җитмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белергә.

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачак:
- проблеманы ачарга, аны тормышка ашырырга, үзара килешүгә ирешергә;
- эшлекле партнерлы аралашырга, төркемдә үзара ярдәм итешергә;
- үз фикереңне тулы, төгәл һәм ачык , аңлаешлы итеп әйтергә, аны якларга.

Укучы белергә тиеш:
- шигырьләрне сәнгатьле итеп укырга;
- кыска күләмле әсәрләрнең эчтәлеген сөйләргә
- тылсымлы һәм хайваннар турындагы әкиятләрне аера белергә;
- әсәрдәге төп геройга мөнәсәбәт белдерергә;
- үзенә иң ошаган авторның берничә әсәрен белергә тиеш;
- сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны табарга;

- яраткан әдәби герое турында сөйли белергә;
- аңлап, йөгерек уку күнекмәләре булдырырга;
- теге яки бу авторларның китапларын мөстәкыйльрәвештә китапханәдәсайлый белү, китап элементлары буенча аның эчтәлеген ачыкларга;
- сайланган әсәрләрне мөстәкыйль уку.

Укучылар башкара алырга тиешле эшләр:

- сүзләрне авазларга таркату, авазлармы сүздәге тәртиптә әйтү;
- сузык һәм тартык авазларны һәм аларның хәрефләрен аерып таный белү;
- сүздән тыш та калын һәм нечкә сузыкларны дөрес әйтү;
- сузык аваз һәм аларның хәрефләренә карап, калын һәм нечкә әйтелгән сүзләрне тану;
- сүзләрне иҗекләргә бүлү; җөмләләрне сүзләргә таркату;
- басма, язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес укый;
- телдән 4- 5 җөмләле кечкенә хикәяләр төзү;
- текстларга карата куелган сорауларга телдән җавап бирү.
- әсәрне иҗекләп, аерым сүзләрне дөрес әйтеп укый белү;
- фольклор әсәрләрен аеру (табышмак, санамыш, тизәйткеч, эндәшләр һ.б.)
- бирелгән текстка карата сорауларга җавап табу.

Укучылар куллана алырга тиешле эшләр:

- өлкәннәр, иптәшләре янында әдәплелек кагыйдәләрен куллану;
- мөстәкыйль рәвештә уку өчен китап сайлау;
- сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны табу.

Шәхескә кагылышлы нәтиҗәләр

Укучыларда өйрәнәчәк:

- үз илең, халкың һәм тарихың белән горурлану хисләре формалаштырырга, һөнәрләр дөньясы белән танышырга, җәмәгать урыннарында, мәктәптә үз-үзеңне тотуның әхлакый кагыйдәләрен үзләштерергә;
- уку эшчәнлеге һәм аның мотивлары арасында элемтә урнаштырырга;
- әдәби мәдәният нигезендә матурлыкны күрә белү һәм эстетик хисләр формалаштырырга.

Укучылар өйрәнергә мөмкин:

- белем бирү учреждениесенә унай караш, әдәби уку фәнен өйрәнүнең кирәклеген аңларга;
- уку эшчәнлегенең уңышлылыгы (унышсызлылыгы) сәбәпләрен аңларга;
- аралашканда иптәшеңнең мотивларына һәм хисләренә ориентлашырга, үз-үзеңне тотышыңда мораль нормаларга һәм этик таләпләргә тотрыклы иярергә.

3 сыйныфта планлаштырылган нәтиҗәләр

Предмет нәтиҗәләре

Укучы:

- ана теленең авазларын һәм хәрефләрен, аларның әйтелеш һәм язылыш үзенчелекләрен аңлый, авазларга характеристика бирә ала;
– хәрефләрнең алфавитта урнашу тәртибен һәм, кирәкле мәгълүматны табу өчен, алфавитны куллана ала.
– үз сөйләмендә татар әдәби тел нормаларын саклый һәм әңгәмәдәшенең сөйләмендә бу нормаларның дәреслектә бирелгән материал күләмендә үтәлүен бәяли;
– сүзгә басым куйганда яки сүзнең дөрес әйтелешендә икеләнү туган очракта, дәреслектәге сүзлек буенча мөстәкыйль рәвештә җавап таба яки укытучысына һәм әти-әнисенә мөрәҗәгать итә ала.
– тамырдаш сүзләрне һәм сүз формаларын аерырга;
– сүзнең тамыр һәм кушымчаларын (аффиксларын) табарга;
– мәгънәсе ачыклану таләп итеlә торган сүзләрне табарга;

– текст буенча сүзләрнең мәгънәсен аера яисә аны аңлатмалы сүзлек ярдәмендә ачыкларга;
– исемнәрнең сан, килеш һәм тартым белән төрләнешен;
– сыйфатларның лексик-семантик һәм морфологик-синтаксик үзенчәлекләрен;
– фигыльнең лексик-семантик үзенчәлекләрен;
– җөмлә, сүзтезмә һәм сүзләрне аерырга;
– сораулар ярдәмендә сүзтезмә һәм җөмләләрдәге сүзләр арасындагы бәйләнешне табарга;
– җөмләнең әйтү максаты буенча төрен аерырга;
– җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләрен билгеләргә;
– тиңдәш кисәкле һәм тойгылы җөмләләрне интонациясе буенча билгеләргә өйрәнә.
– дөрес язылыш кагыйдәләрен өйрәнгән күләмдә кулланырга;
– сүзләрнең дөрес язылышын орфографик сүзлек буенча ачыкларга;
– 70–80 сүзле текстны дөрес итеп күчереп язарга;
өйрәнелгән дөрес язу кагыйдәләренә туры килгән 60–70 сүзле текстны укытучы әйтеп торганда язарга;
– үзе төзегән һәм тәкъдим ителгән текстны тикшерергә, орфографик һәм пунктуацион хаталарны табарга һәм төзәтергә;
– аралашу даирәсенә карап, тиешле сүзләрне сайларга;
– көндәлек аралашуга бәйле татарча сөйләм әдәбе формаларын дөрес кулланырга;
– аралашу ситуациясен исәпкә алып, текстка карата үз мөнәсәбәтен белдерергә һәм аның дөреслеген дәлилләргә;
– текстка исем бирергә;
– укылган яки тыңлаган текстның планын төзергә;
– аерым аралашу ситуацияләренә туры китереп, хат яки тәбрикләү хаты кебек кечкенә текстлар язарга өйрәнә.
- Укучыга дәреслектә тәкъдим ителгән үрнәк буенча сүзгә мөстәкыйль рәвештә фонетик-график (аваз-хәреф) анализ ясарга өйрәнү, сүзгә ясалган фонетик-график анализның дөреслеген бәяләү мөмкинлеге бирелә.
- Укучы дәреслектә тәкъдим ителгән үрнәк буенча кушымчаларның чикләре ачык күренеп торган сүзләрнең төзелешен тикшерү һәм аның дөреслеген бәяләү;
- текстларда кабатлаулар булдырмас өчен, кирәкле синонимнар, антонимнар табу, текстта туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләрне билгеләү, аларның урынлы кулланылышын бәяләү, тәкъдим ителгән сүзләр арасыннан тиешлесен сайлап алу;
- дәреслектә тәкъдим ителгән үрнәк буенча исемгә, сыйфатка, фигыльгә морфологик анализ ясау һәм аның дөреслеген бәяләү, тексттан алмашлык, рәвеш, бәйлек сүзләр табу;
- җөмләнең иярчен кисәкләрен – аергыч, тәмамлык, хәлләрне аеру,дәреслектә тәкъдим ителгән үрнәк буенча гади җөмләгә синтаксик анализ (җөмлә кисәкләре буенча) ясау һәм аны тикшерүнең дөреслеген бәяләү, гади һәм кушма җөмләләрне бер-берсеннән аеру мөмкинлеге ала.
- орфографик хата ясау мөмкинлеге булган очракларны аңлау, аерым орфограммаларга мисаллар сайлау, текстлар төзегәндә орфографик һәм пунктуацион хаталарны булдырмау өчен, язганнарны үзгәртү, хаталар өстендә эшләгәндә, аларның сәбәпләренә төшенү һәм алдагы язма эшләрдә хата җибәрмәү юлларын ачыклау;
- тәкъдим ителгән исемнең эчтәлегенә туры килгән текст төзү, бирелгән текстның эчтәлеген тулысынча яки сайлап сөйләү, сөйләмнең сурәтләү, хикәяләү, фикер йөртү кебек төрләрен кулланып, билгеле бер тема буенча телдән хикәя төзү, урыннары алышынган җөмләләрдән торган текстны тикшерү һәм төзәтү, аның мәгънә бөтенлеге югалган урыннарын табу, хаталы текстларга төзәтмә кертү, төрле төрдәге изложение яки сочинение язганда, эшне эзлекле алып бару, аны тикшерү һәм бирелгән үрнәк белән чагыштыру, уку бурычларының дөреслеген бәяләү, үз текстын, аралашу максаты һәм

шартыннан чыгып, чыганак (беренчел) текст белән чагыштыру, электрон чыганаклардан файдаланганда, тел нормаларының үтәлешен саклау мөмкинлеге ала.

Метапредмет нәтиҗәләре

-максатка ирешүдә үҗәтлек, авырлыкны җиңүгә әзер булу, авырлыкларны чишү ысулларын эзләүгә ихтыяҗ формалаштырга;
- ирешеләчәк нәтиҗәне алдан күрергә;
-проблеманы чишүдә берничә вариант табарга,аларны кулланып карарга;
-үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләргә, уңышлылыгына бәя бирергә;
-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылырга;
-укытучы белән хезмәттәшлектә итәргә;
- уку хезмәттәшлегендә танып белү инициативасы күрсәтергә;
- укытучы тарафыннан билгеләнгән эш-гамәлне мөстәкыйль рәвештә яңа уку материалында исәпкә алырга;
-эш-гамәлләрнең дөрес үтәлешен мөстәкыйль рәвештә бәяләргә һәм тиешле төзәтмәләр кертергә.
-эшчәнлек барышын һәм нәтиҗәләрен тикшереп һәм бәяләп барырга;
-охшашлык һәм аермалыкларны аерырга, чагыштырырга;
- аерып алынган нигез буенча объектларны тәртипкә салырга;
-нәтиҗә чыгарырга;
-охшашлыклар урнаштырырга;
-проблеманы кыска һәм ачык итеп әйтергә;
-проблеманы чишү алымнарын хезмәттәшлектә табарга.
-укытучы, туганнар, әти-әниләр белән хезмәттәшлекне планлаштыру – катнашучыларның максатларын, вазифаларын үзара аралашу ысулларын билгеләргә;
-сораулар формалаштырырга, җитмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белергә;
-проблеманы ачарга, аны тормышка ашырырга, үзара килешүгә ирешергә;
-эшлекле партнерлы аралашырга, төркемдә үзара ярдәм итешергә;
-үз фикереңне тулы, төгәл һәм ачык , аңлаешлы итеп әйтергә, аны якларга

Шәхси нәтиҗәләр

-үз илең, халкың һәм тарихың белән горурлану хисләре формалаштырырга, һөнәрләр дөньясы белән танышырга, җәмәгать урыннарында, мәктәптә үз-үзеңне тотуның әхлакый кагыйдәләрен үзләштерергә;
- уку эшчәнлеге һәм аның мотивлары арасында элемтә урнаштырырга;
- әдәби мәдәният нигезендә матурлыкны күрә белү һәм эстетик хисләр формалаштырырга;
-белем бирү учреждениесенә унай караш, татар теле фәнен өйрәнүнең кирәклеген аңларга;
-уку эшчәнлегенең уңышлылыгы (унышсызлылыгы) сәбәпләрен аңларга;
-аралашканда иптәшеңнең мотивларына һәм хисләренә ориентлашырга, үз-үзеңне тотышыңда мораль нормаларга һәм этик таләпләргә тотрыклы ияреге.

4 сыйныфта планлаштырылган нәтиҗәләр

Предмет нәтиҗәләр

Укучылар өйрәнәчәк:

– ана теленең авазларын һәм хәрефләрен, аларның әйтелеш һәм язылыш үзенчелекләрен аңлый, авазларга характеристика бирергә;
– хәрефләрнең алфавитта урнашу тәртибен һәм, кирәкле мәгълүматны табу өчен, алфавитны кулланырга;
– тамырдаш сүзләрне һәм сүз формаларын аерырга;
– сүзнең тамыр һәм кушымчаларын (аффиксларын) табарга;
– мәгънәсе ачыклану таләп ителә торган сүзләрне табарга;

– текст буенча сүзләрнең мәгънәсен аера яисә аны аңлатмалы сүзлек ярдәмендә ачыкларга;
– исемнәрнең сан, килеш һәм тартым белән төрләнешен;
– сыйфатларның лексик-семантик һәм морфологик-синтаксик үзенчәлекләрен;
– фигыльнең лексик-семантик үзенчәлекләрен;
– җөмлә, сүзтезмә һәм сүзләрне аерырга;
– сораулар ярдәмендә сүзтезмә һәм җөмләләрдәге сүзләр арасындагы бәйләнешне табарга;
– җөмләнең әйтү максаты буенча төрен аерырга;
– җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләрен билгеләргә;
– тиңдәш кисәкле һәм тойгылы җөмләләрне интонациясе буенча билгеләргә;
– дөрес язылыш кагыйдәләрен өйрәнгән күләмдә кулланырга;
– сүзләрнең дөрес язылышын орфографик сүзлек буенча ачыкларга;
– 80–90 сүзле текстны дөрес итеп күчереп язарга;
– өйрәнелгән дөрес язу кагыйдәләренә туры килгән 70–80 сүзле текстны укытучы әйтеп торганда язарга;
– үзе төзегән һәм тәкъдим ителгән текстны тикшерергә, орфографик һәм пунктуацион хаталарны табарга һәм төзәтергә;
– аралашу даирәсенә карап, тиешле сүзләрне сайларга;
– көндәлек аралашуга бәйле татарча сөйләм әдәбе формаларын дөрес кулланырга;
– аралашу ситуациясен исәпкә алып, текстка карата үз мөнәсәбәтен белдерергә һәм аның дөреслеген дәлилләргә;
– текстка исем бирергә;
– укылган яки тыңлаган текстның планын төзергә;
– аерым аралашу ситуацияләренә туры китереп, хат яки тәбрикләү хаты кебек кечкенә текстлар язарга.

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачак:
- укучы дәреслектә тәкъдим ителгән үрнәк буенча кушымчаларның чикләре ачык күренеп торган сүзләрнең төзелешен тикшерү һәм аның дөреслеген бәяләү мөмкинлеге ала;
- укучыга дәреслектә тәкъдим ителгән үрнәк буенча сүзгә мөстәкыйль рәвештә фонетик-график (аваз-хәреф) анализ ясарга өйрәнү, сүзгә ясалган фонетик-график анализның дөреслеген бәяләү мөмкинлеге бирелә;
– үз сөйләмендә татар әдәби тел нормаларын саклый һәм әңгәмәдәшенең сөйләмендә бу нормаларның дәреслектә бирелгән материал күләмендә үтәлүен бәяли;
– сүзгә басым куйганда яки сүзнең дөрес әйтелешендә икеләнү туган очракта, дәреслектәге сүзлек буенча мөстәкыйль рәвештә җавап таба;
– укучы, текстларда кабатлаулар булдырмас өчен, кирәкле синонимнар, антонимнар табу, текстта туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләрне билгеләү, аларның урынлы кулланылышын бәяләү, тәкъдим ителгән сүзләр арасыннан тиешлесен сайлап алу мөмкинлеге ала;
- **у**кучы дәреслектә тәкъдим ителгән үрнәк буенча исемгә, сыйфатка, фигыльгә морфологик анализ ясау һәм аның дөреслеген бәяләү, тексттан алмашлык, рәвеш, бәйлек сүзләр, кисәкчә, теркәгечләрне, фигыльләрдәге юклык кушымчаларын (-ма / -мә) табу мөмкинлеге ала;
- укучы җөмләнең иярчен кисәкләрен – аергыч, тәмамлык, хәлләрне аеру,дәреслектә тәкъдим ителгән үрнәк буенча гади җөмләгә синтаксик анализ (җөмлә кисәкләре буенча) ясау һәм аны тикшерүнең дөреслеген бәяләү, гади һәм кушма җөмләләрне бер-берсеннән аеру мөмкинлеге ала;
- укучы орфографик хата ясау мөмкинлеге булган очракларны аңлау, аерым орфограммаларга мисаллар сайлау, текстлар төзегәндә орфографик һәм пунктуацион хаталарны булдырмау өчен, язганнарны үзгәртү, хаталар өстендә эшләгәндә, аларның

сәбәпләренә төшенү һәм алдагы язма эшләрдә хата җибәрмәү юлларын ачыклау мөмкинлеге ала;
- укучы тәкъдим ителгән исемнең эчтәлегенә туры килгән текст төзү, бирелгән текстның эчтәлеген тулысынча яки сайлап сөйләү, сөйләмнең сурәтләү, хикәяләү, фикер йөртү кебек төрләрен кулланып, билгеле бер тема буенча телдән хикәя төзү, урыннары алышынган җөмләләрдән торган текстны тикшерү һәм төзәтү, аның мәгънә бөтенлеге югалган урыннарын табу, хаталы текстларга төзәтмә кертү, төрле төрдәге изложение яки сочинение язганда, эшне эзлекле алып бару, аны тикшерү һәм бирелгән үрнәк белән чагыштыру, уку бурычларының дөреслеген бәяләү, үз текстын, аралашу максаты һәм шартыннан чыгып, чыганак (беренчел) текст белән чагыштыру, электрон чыганаклардан файдаланганда, тел нормаларының үтәлешен саклау мөмкинлеге ала.

Метапредмет нәтиҗәләр
-эшчәнлек барышын һәм нәтиҗәләрен тикшереп һәм бәяләп бару;
-сызым, схема, таблица, шартлы рәсем, план кучерү, үзгәртү, төзү;
-охшашлык һәм аермалыкларны аеру, чагыштыру;
-бербөтенне өлешләргә бүлү;
-аерып алынган нигез буенча объектларны тәртипкә салу;
-нәтиҗә чыгару;
-охшашлыклар урнаштыру;
-проблеманы кыска һәм ачык итеп әйтү;
-проблеманы чишү алымнарын хезмәттәшлектә табу.
-укытучы, туганнар, әти-әниләр белән хезмәттәшлекне планлаштыру – катнашучыларның максатларын, вазифаларын үзара аралашу ысулларын билгеләү;
-дискуссиядә катнашу, сораулар формалаштыру, җитмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белү;
-проблеманы ачу, аны тормышка ашыру, үзара килешүгә ирешү;
эшлекле партнерлы аралашу, төркемдә үзара ярдәм итешү;
-үз фикереңне тулы, төгәл һәм ачык, аңлаешлы итеп әйтү, аны яклау.
-максатка ирешүдә үҗәтлек, авырлыкны җиңүгә әзер булу, авырлыкларны чишү ысулларын эзләүгә ихтыяҗ формалаштыру;
-план төзү һәм гамәлләр тәртибен ачыклау;
-ирешеләчәк нәтиҗәне алдан күрү;
-проблеманы чишүдә берничә вариант табу, аларны кулланып карау;
-үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү, уңышлылыгына бәя бирү;
-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу.

Шәхси нәтиҗәләр
-укучының өйрәнгән предметы туган (татар) теле буенча алган белем һәм күнекмәләре аның шәхес булып формалашуы өчен нигез була алу;
-уку һәм танып белүгә битараф булмау, тормышка актив караштa тәрбияләнү;
-ирешкән нәтиҗәләрнең баланың рухи-әхлакый үсешенә, сәламәт һәм хәвеф-хәтәрсез яши белүенә бәйле булу.

1 сыйныфта укыту предметының эчтәлеге

Грамотага әзерлек чоры

Язу гигиенасы кагыйдәләре белән таныштыру. Кул һәм бармак мускулларының җитез һәм ритмик хәрәкәт итүләренә ирешү. Дәфтәр битендә һәм мәктәп тактасында ориентлашу.Язу сызыгы, язуның башлангыч ноктасы. Овал һәм ярым оваллар язу. Бордюр-бизәкләр ясау. Озын туры авыш сызыклар язу. Сул яктан өстән, уң яктан астан түгәрәкләнгән кыска һәм озын сызыклар язу.Зур һәм кечкенә овалларны аралаштырып язу. Кыска авыш сызыклар язу. Сүзләрне өйрәнүче объект буларак кабул итү, анализ өчен

материал. Сүзнең мәгънәсе. Сүз һзм җөмлә. Җөмлә белән эш: сүзләрне билгеләү, тәртибен үзгәртү.
Әлифба чоры

Барлык баш һәм юл хәрефләренең язылышы һәм аларның тоташтыруның төп сызыклары белән таныштыру. Каллиграфик дөрес итеп хәрефләр, кушылмалар, иҗекләр, сүзләр һәм җөмләләр язуга гигиеник таләпләр.Чиста матур язуга ирешү. Әйтелеше белән язылышы арасында аерма булмаган сүзләрне, шундый өч-дүрт сүздән торган җөмләләрне диктант итеп язу. Текстны дөрес күчереп язу күнекмәсен булдыру. Клавиатур язу буенча беренчел күзаллау булдыру. Сүзләр арасындагы пробеллар, юлдан - юлга күчерү тамгасын аңлату. Сүзләрне өйрәнүче объект буларак кабул итү, анализ өчен материал. Сүзнең мәгънәсен күзәтү. Җөмлә турында гомуми төшенчә. Мәгънәсе һәм интонациясе белән тәмамланган җөмләләр. Җөмләдә сүзләрнең бер-берсенә бәйләнеше (сораулар буенча). Сөйләмдә җөмләнең урыны. Әкренләп тиз язуга күчү. Дөрес язу кагыйдәләре белән танышу һәм аны куллану:

сүзләрне аерым язу;
җөмлә башындагы сүзнең, ялгызлык исемнәренең язылышы;
иҗекләп сүзләрне күчерү;
җөмлә ахырындагы тыныш билгеләре.

Әлифбадан соңгы чор.

Алфавит, хәрефләрнең дөрес укылышы. Текстны күчереп язу. Текста җөмләләрнең урыны.

Авазлар һәм хәрефләр

Сөйләмдә авазлар. Сузык авазлар һәм аларның билгеләнеше. Аваз һәм хәрефне аеру. Калын һәм нечкә сузыклар , парлы – парсыз сузык авазлар. . Сузык һәм тартык авазлары аеру, яңгырау һәм саңгырау тартыклар. Парлы һәм парсыз тартык авазлар (хәрефләр). Сүзләрне иҗекләргә бүлү, иҗек санын билгеләү. Иҗекләп юлдан – юлга күчерү. Иҗекләр саны буенча сүзләрне классификацияләү. Иҗеккә бүлгәндә җибәрелгән хаталарны табу һәм дөресләү.

Синтаксис

Сүзләрне һәм җөмләләрне билгеләү. Әйтү максаты ягыннан төрле җөмләләр, алардан соң тыныш билгеләре. Җөмлә башында хәрефләрнең язылышы. Җөмләнең баш кисәкләре турында төшенчә бирү (терминнар кулланмыйча).

Морфология

Сүз төркемнәре турында төшенчә бирү. Төрле сүзләр һәм аларны билгеләүче предметлар. Сүзнең мәгънәсе. Предметны белдерүче сүзләр. Эш- хәрәкәтне белдерүче сүзләр. Билгене белдерүче сүзләр. Ярдәмче сүзләр (терминнар кулланмыйча). Ялгызлык исемнәре, аларның язылышында баш хәрефләр.

Орфография

Дөрес язу кагыйдәләре: э (е)хәрефләре язылышы; татар сүзләрендә о – ө хәрефләренең язылышы.Е, ю, я хәрефләре. Калынлык (ъ) һәм нечкәлек (ь) билгеләре. Калын тартыклар [къ] [гъ]; сонор тартыклар [м] [н] [н]; [в] [w] тартыклары.

Бәйләнешле сөйләм

Өйрәнгән кагыйдәләр буенча текстны күчереп һәм диктант итеп язу. Бирелгән сүзләрдән җөмлә төзү. Караган картина (рәсем) яки видео язма, (ишеткән) күргән материал буенча кечкенә текст төзү. Шигырь, табышмак, мәкальләрне ятлап хәтер диктанты язу.

Барлыгы: 99 сәгать

2 сыйныфта укыту предметының эчтәлеге

Фонетика һәм орфоэпия

Авазлар һәм хәрефләр. Сузык һәм тартык авазлар. Калын һәм нечкә сузыклар. Аваз-

ларның калынлыкта-нечкәлектә ярашуы. Язуда сузык авазларны белдерә торган хәрефләр. Аваз һәм хәрефләрне аеру. Сузык авазлар.

Иҗек. Сүзләрне иҗекләргә бүлү, юлдан-юлга күчерү кагыйдәләре.

Яңгырау һәм саңгырау, парлы һәм парсыз тартыклар. Язуда тартык авазларны белдерә торган хәрефләр. Татар теленә генә хас булган [w], [гъ], [къ], [х], [ч]; [ж], [н], [h] авазлары.

Е, ю, я хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу. Саңгырау тартыкларның яңгыраулашуы. Бертөрле ике тартык аваз хәрефләренең янәшә килүе.

ъ һәм *ь* хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу һәм уку.

Графика

Татар алфавиты: хәрефләрнең тәртибен һәм исемен яттан белү.Сүзлекләр белән эшләгәндә, алфавиттан файдалана белү.

Сүз

Сүз тамыры. Тамырдаш сүзләр. Кушымчалар. Сүз ясалу үзенчәлекләре.
Тексттан тамырдаш сүзләрне табу. Тамырдаш сүзләрне аеру һәм тамырын билгеләү..

Предметны белдергән сүзләр. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр. Кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән язу.
Эш-хәрәкәтне белдергән сүзләр. Аларның мәгънәсе һәм җөмләдә куллану үзенчәлекләре.

Предметның билгесен белдергән сүзләр, аларны җөмләдә куллану. Татар телендә исем һәм сыйфатның синтаксик бәйләнеш үзенчәлеге.

Җөмлә

Сүз, сүзтезмә һәм җөмлә. Сүзтезмә һәм җөмләләр төзү. Җыйнак һәм җәенке җөмлә. Җөмләнең баш кисәкләре. Җөмләдә сүз тәртибе. Әйтү максаты ягыннан җөмләнең төрләре, аларның дөрес әйтелеше.

Бәйләнешле сөйләм

Текстта җөмләләрнең урнашу тәртибе (үзара бәйләнеше). Текстның темасын билгеләү, төп фикерен табу. Текстны кисәкләргә бүлү һәм исем кую.

Рәсемнәр буенча, терәк сүзләр кулланып, текст төзү. Тәкъдим ителгән бирем буенча текстның эчтәлеген сөйләү.

Шигырь, мәкаль, әйтем һәм табышмаклар ятлау. Татар сөйләм әдәбенә хас булган сүзләрне дөрес куллану.

3 сыйныфта укыту предметының эчтәлеге

Лексика. Сүз.

Сүз һәм аның лексик мәгънәсе.Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр, аларның аермасы.Сүзнең туры һәм күчерелмә мәгънәләре,аларны сөйләмдә куллану. Татар телендә алынма сүзләр.Синонимнар һәм антонимнар, омонимнар: аларны сөйләмдә куллану. Татар

теленең сүзлек байлыгы.Татар телендә сүзлекләр: татар теленең аңлатмалы сүзлеге, синонимнар, антонимнар, омонимнар сүзлекләре һәм аларны көндәлек тормышта , уку эшчәнлегендә куллану.

Сүз төзелеше һәм сүз ясалышы

Сүзнең мәгънәле кисәкләрен билгеләү: тамыр һәм кушымча. Сүз ясагыч кушымчалар турында төшенчә. Сүзне төзелеше буенча тикшерү.

Тамырдаш сүзләр турында төшенчә. Аларның синонимнардан һәм омонимнардан аермасы. Тамырдаш сүзләр һәм бер үк сүзнең төрле формалары.

Сүзләрнең дөрес язылышын тикшерү ысуллары: сүзнең формасын үзгәртү, тамырдаш сүзләр сайлау, орфографик сүзлек куллану.

Морфология

Сүз төркемнәре турында төшенчә.

Исем. Мәгънәсе һәм кулланылышы. Берлек һәм күплек саннары. Күплек сан кушымчаларының дөрес язылышы. Татар телендә килешләр һәм аларның сораулары. Исемнәрнең килеш белән төрләнеше. Исемнәргә морфологик анализ ясау күнегүләре.

Фигыль. Фигыльнең мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Фигыльнең барлык һәм юклык формалары. Фигыльнең зат-сан белән төрләнеше. Хикәя фигыльнең хәзерге, үткән һәм киләчәк заманнары. -ар, -әр, -ыр, -ер, -р, -ачак, -әчәк, -ячак, -ячәк киләчәк заман хикәя фигыль кушымчаларының дөрес язылышын гамәли үзләштерү.

Фигыльләргә морфологик анализ.

Сыйфат. Мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Сыйфат дәрәҗәләре: гади(төп), чагыштыру, артыклык, кимлек. Чагыштыру дәрәҗәсендәге –рак, -рәк кушымчаларының һәм артыклык дәрәҗәсендәге кисәкчәләрнең дөрес язылышы.

Алмашлык. Алмашлык турында гомуми күзаллау.Зат алмашлыклары, мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Берлек һәм күплек сандагы 1,2,3 нче зат алмашлыклары. Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше.

Кисәкчә. *да, дә, та, тә* кисәкчәләрен *–да, -дә, -та, -тә* урын-вакыт килеше кушымчаларыннан аерып таный белү ысуллары.Кисәкчәләрнең дөрес язылышы.

Бәйлекләр, аларның сөйләмдәге әһәмияте. Бәйлекләрне исемнәр һәм алмашлыклар белән төрле килешләрдә куллану.

Синтаксис

Җөмлә. Әйтелү максатыннан чыгып, җөмләләрнең төрләре(хикәя, сорау, өндәү(боеру), тойгылы). Җөмлә ахырында тыныш билгеләре: нокта, сорау һәм өндәү билгеләре. Хикәя, сорау, өндәү(боеру), тойгылы җөмләләрнең интонацион үзенчәлекләре(гамәли үзләштерү).

Баш һәм иярчен кисәкләр турында төшенчә. Ия һәм хәбәр. Җөмләдә сүзләр бәйләнешен билгеләү.

Җөмләдә сүз тәртибе. Җыйнак һәм җәенке җөмләләр турында төшенчә.

Сүзтезмә. Сүз, сүзтезмә, җөмләнең охшаш һәм аермалы яклары. Сүзтезмәдәге ияртүче һәм ияручe сүзләрне таный белү.

Бәйләнешле сөйләм

Текст. Текстның темасын, төп фикерен билгеләү, абзацларга бүлү. Тасвирлаучы һәм хикәяләүче текстларның төп үзенчәлекләре.

Сөйләм этикасы белән таныштыру.

4 сыйныфта укыту предметының эчтәлеге

Сүз һәм аның мәгънәсе (лексика)

Сүз һәм аның мәгънәсе. Лексика сүз турындагы бүлек. Сүзнең лексик мәгънәсен өйрәнә. Бер генә мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр, тотрыклы сүзтезмәләр, алынма сүзләр, синоним,антоним, омонимнар. Сүзне туры һәм күчерелмә мәгънәдә куллану. Искергән һәм яңа сүзләр. Бу белемнәрне гамәли сынап карау. Татарча-русча, русча-татарча сүзлекләр, орфографик сүзлек, аңлатмалы сүзлек, фразеологик әйтелмәләр, синонимнар, антонимнар сүзлеге.

Сүз һәм аның төзелеше (сүз төзелеше)

Сүзнең мормемик составы турында белемнәрне тирәнәйтү. Тамыр һәм аффикс. Сүз ясаучы аффикслар турында төшенчә.Ясалма, кушма, парлы, тезмә сүзләрнең ясалышы һәм язылышы, рус теленнән татар теленә кергән алынма кушма сүзләрнең үзенчәлекләре белән танышу. Сүзләрдә кушымчаларның роле.Сүз төзелешенә анализ ясарга өйрәнү.

Сүз төркемнәре (морфология)

Исем

Исемнең мәгънәсе, сораулары, формалары, ясалышы,дөрес язылышы, рус теленнән татар теленә кергән алынма кушма сүзләрнең үзенчәлекләре: сүз төзелешенә анализ ясау, кушма сүзләрдә ь һәм ъ хәрефләренең язылыш кагыйдәләре, сингармонизм законына буйсынмаган сүзләргә сүз ясагыч кушымчаларның ялгану тәртибе. Сүз төзелешенә анализ. Исемнәрнең хәбәр булып килүләре. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр, берлек һәм күплек сандагы исемнәр турында белемнәр. Исемнәрнең килеш һәм тартым белән төрләнешен тирәнәйтү.

Калын һәм нечкә төрләнеш. Килеш кушымчаларының дөрес язылышы. Баш килеш формасында исемнәрнең җөмләдә ия, хәбәр, иярчен кисәк булулары. Төшем килешенең мәгънәсе, җөмләдәге функциясе.Исемнәрдә тартым кушымчалары (- ым/-ем/-м/-ың/-ең/-ң/-ы/-ыбыз/-ыгыз/-егез/-лары/-еләре/ләре).

Фигыль

Фигыль төшенчәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Хикәя фигыльнең билгеле үткән заман, нәтиҗәле үткән заман формалары, киләчәк заман формалары: билгесез киләчәк заман, билгеле киләчәк заман (нишли?, нишләде?, нишләр?). Боерык фигыль. Боерык фигыльнең мәгнәсе , зат-сан белән төрләнеше, боерык фигыльне куллану, дөрес язу. Фигыльнең җөмләдә хәбәр булып килүе, антоним һәм синоним фигыльләр. Фигыльләрнең барлык һәм юклыкта кулланышы. Фигыльгә морфологик анализ.

Сыйфат

Сыйфат, аның мәгънәсе һәм сөйләмдә куллану. Сыйфатның сорауларын ныгыту. Сыйфатның төс, тәм, форма, күләм, характер һ.б. билгеләрне белдерүе белән танышу. Сыйфат дәрәҗәләре. Дәрәҗә формаларының ясалышы, дөрес язылышы һәм кулланылышы. Сыйфатларның туры һәм күчерелмә мәгънәдә кулланылуы. Антоним сыйфатлар, синоним сыйфатлар. Кайбер сыйфатларның гына дәрәҗәләре бар.

Җөмләдә сыйфат исемне ачыклый һәм күбесенчә аергыч. Сыйфатның исемгә бәйләнүе. Сыйфатның җөмләдәге функциясе (аергыч, хәбәр), синоним һәм антоним сыйфатлар. Сыйфатка морфологик анализ.

Алмашлык

Алмашлык турында гомуми төшенчә бирү. Сөйләмдә башка сүз төркемнәрен исем, сыйфат, сан һәм рәвешне) алыштыруы. Алмашлык предметны яки билгене генә белдерми-ул бары тик үзе алыштырып килә торган сүз төркеменең грамматик билгеләренә ия була. Алмашлыкларның җөмләдәге роле. Зат алмашлыклары, аларның мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. I, II, III зат алмашлыклары, аларның берлек һәм күплек сан формалары, килеш белән төрләнешен өйрәнү. Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше, дөрес язылышын кабатлау һәм сорау алмашлыклары турында яңа мәгълүмат. Килеш сорауларының сорау алмашлыкларына керүе. Сорау алмашлыкларына тагын *нинди,*

кайсы, ничек, ник, нигә, ничәнче кебек сүзләр керүе. Алмашлыкларның җөмләдәге роле.Алмашлыкларның сөйләмдә кулланышы.

Сан

Сан турында төшенчә, сораулары. Сан предметның исәбен, микъдарын белдерә торган сүз төркеме. Санның исем белән кулланылганда төрләнмәве.

Җөмләдә аергыч, хәбәр һәм исемнән башка кулланылганда, җөмләнең бүтән кисәкләре дә була алуы. Санның билгеләмәсе(мәгънәсе, сораулары). Санның исемне ачыклап килүе, сан белән ачыкланып килгән исемнең саналмыш булуы, кайбер сан төркемчәләре(микъдар саннары, тәртип саннары) турында беренче мәгълүмат.Саннарның сөйләмдә кулланылышы. Саннарга морфологик анализ ясау.

Рәвеш

Рәвешләрнең җөмләдәге роле, сораулары.Рәвешнең грамматик билгеләре. Рәвешләрнең җөмләдәге һәм сөйләмдәге роле.

Ярдәмче сүз төркемнәре.

Кисәкчәләр. Кисәкчәләр да, дә, та, тә, гына, генә,кына, кенә, ук, үк, ич, бит). Аларның Аларның дөрес язылышы.

Бәйлек- кадәр, хәтле, чаклы, шикелле, өчен, таба, белән, аша.*Бәйлек сүзләр* ас, өс, эч, тыш, арт, ал, ян, урта, кырый, буй, төп, ара, тирә.*Аларның язылышы.*

Ярдәмче сүз төркемнәре турында белемнәрне тирәнәйтү: сүзнең әһәмиятле өлешләре (пространстволы, сәбәпләр, максатлар) арасында төрле мөнәсәбәтләрне чагылдыру, мәгънәләр һәм тойгыларның төрле төсмерләре (сорау, тәгәллек, соклану, инкарь. Кушма җөмләләрдә бәйлекләрнең ролен күзәтү

Синтакис

Сүзтезмә һәм җөймлә. Җөмләдә сүзләр бәйләнеше.Сүзтезмәләрнең барлыкка килү юллары, сүзтезмәдәге иярүче һәм ияртүче сүз турында белемнәре.

Җөмләнең баш кисәкләре. Иянең исем һәм зат алмашлыклары белән белдерелүе. Хәбәрнең хикәя фигыль һәм сыйфат белән белдерелүе. Җыйнак һәм җәенке җөмләләр. Җөмләнең иярчен кисәкләре. Аергыч турында мәгълүмат. Аергычка билгеләмә бирү һәм сыйфат белән белдерелүе. Җөмләдән иярчен кисәкләрне (аергычны) табу. Тиңдәш кисәкле җөмләләр: теркәгечсез һәм теркәгечле (*һәм, ә, ләкин, әмма). Тиңдәш кисәкле җөмләлрдә санау интонациясе. Әндәшләр белән катлауландырылган җөмләләр дә интонация һәм тыныш билгеләре.*Җыйнак һәм җәенке җөмләләр, аларны аеру.

Текст. Бәйләнешле сөйләм

Текст. Текст билгеләре. Тексттагы җөмләләрнең мәгънәви бердәмлеге. Текстка исем бирү.Текстның планы.Текстка карата план төзү. Бирелгән план буенча текстлар төзү. Текстларның төрләре (хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү). Изложение һәм сочинениенең төп төрләре (билгеләмәләрен ятламыйча): бирелгән текстны тулысынча файдаланып яки аерым урыннарын (сүзләрен) сайлап алып языла торган изложение, сочинение элементлары булган изложение, хикәяләү-сурәтләү рәвешендәге сочинение һ.б.

Сөйләм этикасына караган күнегүләр. Уку, көндәлек аралашу шартларында тел әдәбе нормаларын үзләштерү (сәламләү, хушлашу, гафу үтенү, рәхмәтле булу, сорау белән мөрәҗәгать итү). Монологик сөйләм төзү күнекмәләрен камилләштерү.

Тематическое планирование по учебному предмету «Родной язык (татарский)» составлено с учетом рабочей программы воспитания. Воспитательный потенциал данного учебного предмета обеспечивает реализацию целевых приоритетов воспитания обучающихся НОО.

1сыйныфта тематик планлаштыру

№	Тема	Сәгать саны

1	Грамотагаәзерлекчоры	11
2	Әлифбачоры	57
3	Әлифбадансоңгычор	31
4.	Татар теле. Авазлар һәм хәрефләр.	6
5.	Синтаксис	6
6.	Морфология	5
7.	Орфография	8
8.	Сөйләм үстерү.	6
	Барысы	99

2 сыйныфта тематик планлаштыру

	Бүлекнең исеме	
1	Фонетика һәм орфоэпия	35
2	Графика	3
3	Сүз	43
4	Җөмлә	7
5	Бәләнешле сөйләм	10
6	Кабатлау	7
	Барысы	136

3 сыйныфта тематик планлаштыру

	Бүлек исеме	Дәрес саны
1	Орфограмма. 1-2 сыйныфлардаүткәннәрнекабатлау	10
2	Сүз. Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе	10
3	Сүз төзелеше .Сүз ясалышы	11
6	Морфология. Сүз төркемнәре. Исем	17
7	Фигыль	24
8	Сыйфат	12
9	Алмашлык	6
12	Кисәкчәләр	2
13	Бәйлекләр	5
14	Җөмлә. Сүзтезмә	12
15	Текст. Бәйләнешле сөйләм.	12
16	Уку елында өйрәнгәннәрне ныгыту	12
	Барысы	136

4 нче сыйныфта тематик планлаштыру

	Бүлек исеме	Дәрес саны
1	Алдагы сыйныфларда үткәннәрне кабатлау	8
2	Лексикология . Сүз. Телнең сүзлек байлыгы. Сүзнең лексик мәгънәсе. Кем?	8

	Нәрсә? Нинди? Кайсы? Нишли? Нишәде? сорауларына җавап булган сүзләр	
3	Сүз төзелеше	11
6	Морфология. Сүз төркемнәре. Исем	8
7	Фигыль	13
8	Сыйфат	7
9	Алмашлык	6
10	Сан	6
11	Рәвеш	5
12	Кисәкчәләр	2
13	Бәйлекләр	4
14	Җөмлә. Сүзтезмә	12
15	Текст. Бәйләнешле сөйләм.	9
16	Уку елында өйрәнгәннәрне ныгыту	3
	Барысы	136